

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **P. M.**, zast. JUDr. Martinem Týle, advokátem, se sídlem Škroupova 561, Pardubice, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 11. 12. 2013, č. j. 53 A 9/2013 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Magistrát města Pardubic rozhodnutím ze dne 15. 4. 2013, č. j. OSA/P-1652/12-D/76, uznal žalobce vinným tím, že „dne 18. 9. 2012 okolo 14:45 hodin v obci Rybitví na sil. I/36 (u zastávky MHD) ve směru na Pardubice - řídil osobní vozidlo zn. Mazda, rz: X nedovolenou rychlostí, když mu byla hlídkou Městské policie Lázně Bohdaneč naměřena rychlost jízdy 77 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost jízdy naměřena 74 km/h. čili dovolenou rychlost vyplývající z obecné úpravy na daném úseku (tj. 50 km/h) překročil o 24 km/h.“. Uvedeným jednáním žalobce porušil § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, čímž spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 téhož zákona, neboť překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více. Za tento přestupek mu podle § 11, § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním

provozu byla uložena pokuta ve výši 2.500 Kč. V souladu s § 79 odst. 1 zákona o přestupcích je dále žalobce povinen nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč.

Krajský úřad Pardubického kraje rozhodnutím ze dne 10. 7. 2013 č. j. KrÚ 37845/2013/ ODSH/8, sp. zn. SpKrÚ 32272/2013/ODSH/8, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce zamítl a uvedené rozhodnutí prvního stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání se žalovaný zabýval jednotlivými odvolacími námitkami, které vyhodnotil následujícím způsobem:

Žalobce v odvolání předně namítl, že se na místě měření ve služebním vozidle nacházel J. J., který nebyl v zaměstnaneckém vztahu k Městské policii Lázně Bohdaneč, a proto měření bylo prováděno v součinnosti se soukromoprávním subjektem nezpůsobilým k získávání důkazů. K této námitce žalovaný uvedl, že J. J. seděl jen ve vozidle, neprováděl měření ani do něho nijak nezasahoval a žádným způsobem se neúčastnil služebního zákroku, který uskutečnil policista P. Č. Přítomnost J. J. ve služebním voze tedy neměla žádný vliv na zákonnost záznamu měření.

V odvolání žalobce rozporoval i správnost měření silničním laserovým rychloměrem a v tomto směru navrhoval i vypracování znaleckého posudku. K této námitce žalovaný uvedl, že přestupek byl zdokumentován silničním radarovým rychloměrem, který měl platný ověřovací list vydaný Českým metrologickým institutem. Silniční radarový rychloměr je ověřován autorizovanými metrologickými středisky za velmi přísných podmínek. Pokud je rychloměr metrologickým střediskem schválen, je na jeden rok vystaven ověřovací list. Měřicí zařízení je dnem kalibrace zapečetěno pečeti páskami ve vozidle a následující rok s ním nesmí ani nemůže být manipulováno. Uvedený ověřovací list pak nahrazuje důkaz znaleckým posudkem, zda měřicí zařízení měří správně. Součástí spisu je jak ověřovací list, tak i osvědčení o proškolení policisty P. Č. V případě, že by obsluha rychloměru nedodržela návod k obsluze či rychloměr vykazoval nějakou chybu, rychlost projíždějícího vozidla by nebyla vůbec zachycena.

V další odvolací námitce žalobce tvrdil, že souřadnice GPS na výstupu z měřicího zařízení se neshodují s místem měření, čímž je správná funkce daného měřicího zařízení jasně zpochybněna. K této námitce žalovaný uvedl, že souřadnice GPS z výstupu měřicího zařízení se skutečně neshodují s místem měření, které vyplývá z ostatního spisového materiálu. Podle vyjádření ATS-TELCOM PRAHA a.s. však údaje z GPS o místě měření jsou pro přesnost měření rychlosti vozidla naprosto irelevantní a slouží pouze jako dodatečná informace. Při samotném měření rychlosti laserovým měřidlem se údaje z GPS modulu nepoužívají. Princip tohoto rychloměru spočívá v rozdílu naměřených vzdáleností laserovým paprskem na měřený objekt. Údaj GPS pro tento přístroj je nadstandardní informace, která podle českých právních předpisů nemusí být v protokolu o měření vůbec udávána. Dále je ve vyjádření zmíněno, proč GPS souřadnice uvedené na případném výstupu z měřicího zařízení nemohou být přesné a jaké faktory to mohou ovlivnit. Případná nezákonná manipulace s měřicím zařízením od P. Č. je zcela vyloučena. Tento policista uvedené údaje nemohl nijak ovlivnit, což vyplývá i z návodu měřicího zařízení. Navíc k tomu neměl ani žádný důvod.

pokračování

K odvolací námitce o porušení dvouinstančnosti řízení žalovaný uvedl, že správní orgán prvního stupně vycházel při uznání viny žalobce ze všech relevantních podkladů pro rozhodnutí, především z výstupu z měřicího zařízení, který je u přestupků spočívajících v překročení nejvyšší dovolené rychlosti privilegovaným důkazem. Ostatní podklady pro vydání rozhodnutí jsou v řízení o takovém přestupku sice občas neméně důležité, nicméně chybí-li jakýkoliv relevantní záznam o měření rychlosti, nelze nikomu překročení nejvyšší dovolené rychlosti prokázat. Vyjádření ATS-TELCOM PRAHA a.s., opatřené ze strany odvolacího orgánu, nepředstavuje důležitý důkazní prostředek mající za následek uznání viny za daný přestupek. Uvedené vyjádření je pouze podkladem pro vydání rozhodnutí, který osvědčuje stav panující již v době vydání rozhodnutí prvního stupně. Navíc řízení o přestupku je zvláštním druhem správního řízení a zásada dvouinstančnosti zde neplatí absolutně. Pokud by odvolací orgán rušil rozhodnutí prvního stupně jen z důvodu nové námitky uplatněné až v odvolání, dopustil by se nezákonného postupu a umožnil by účelové prodlužování řízení o přestupku.

Podle závěru žalovaného byl tedy postup správního orgánu prvního stupně v souladu se zákonem a žalobci byl přestupek spolehlivě prokázán.

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 11. 12. 2013, č. j. 53 A 9/2013 - 38, žalobu proti uvedenému rozhodnutí o odvolání zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl soud tyto skutečnosti:

Žalobce vznesl námitku nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, aniž by konkrétně uvedl, s kterými jeho tvrzeními se žalovaný nevypořádal, na jaké jeho námitky nereagoval, případně které své závěry nepodepřel řádným odůvodněním. Proto vypořádání s takto nekonkrétně formulovanou námitkou může být pouze obecné, neboť soud není oprávněn ani povinen vyhledávat a formulovat žalobní body za žalobce. K námitce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o odvolání proto soud toliko uvedl, že takovou vadu neshledal, neboť rozhodnutí stupňů jsou řádně odůvodněna, oba správní orgány v nich reagovaly na žalobcovy námitky a své skutkové a právní závěry srozumitelně a pečlivě odůvodnily.

Žalovaný na obě žalobní námitky reagoval dostatečně podobně v rozhodnutí o odvolání, jeho argumentace je přesvědčivá, a proto lze na ni zcela odkázat, aniž by bylo nutné ji opakovat. K jednotlivým žalobním bodům proto soud jen dodal následující skutečnosti:

Měření rychlosti prováděl a fotodokumentaci i videozáznam pořídil k tomu oprávněný strážník městské policie P. Č., který byl k měření laserovým měřičem LTI 20/20 TruCAM proškolen, jak vyplývá z osvědčení ze dne 10. 5. 2011. Dále bylo výpověďmi P. Č., J. J. a sdělením městské policie ze dne 19. 2. 2013 prokázáno, že J. J. jakožto civilní osoba bez vztahu k městské policii se nikterak nepodílel na úkonech prováděných strážníkem P. Č., byl toliko v roli pozorovatele, činnost strážníka nijak neovlivňoval a ani v jediném okamžiku ho nezastoupil. Fotodokumentace i videozáznam tak byly získány zákonným způsobem a k tomu oprávněnou osobou, přičemž přítomnost další osoby ve služebním vozidle neměla vliv na zákonnost jejich pořizování.

Z fotodokumentace, ověřovacího listu ze dne 23. 4. 2012 a osvědčení o proškolení P. Č. ze dne 10. 5. 2011 zcela zřetelně vyplývá, že měření rychlosti žalobcova vozidla bylo provedeno silničním laserovým rychloměrem výrobního čísla TC001078, který byl ověřen Českým metrologickým institutem s platností ověření do 22. 4. 2013, a měření s tímto přístrojem prováděl strážník městské policie k tomu proškolený. Ověření provedené Českým metrologickým institutem potvrzuje, že daný laserový rychloměr má požadované metrologické vlastnosti, jinými slovy řečeno, měří správně. To ostatně vyplynulo i z pořízené fotodokumentace, neboť v případě chyb v měření by rychloměr rychlost neměřil a místo toho by se objevilo chybové hlášení. Pokud žalobce měl o správnosti měření rychlosti pochybnosti, měl si vyžádat ověření nebo kalibraci radaru a vydání osvědčení o výsledku, jak mu umožňuje ustanovení § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii (dále jen „zákon o metrologii“), což však neučinil. Jím uváděné skutečnosti závěr o správném měření rychlosti nemohou zpochybnit a tyto pochybnosti nevyplývají ani ze správního spisu. Žalobcova tvrzení o možném poškození či ztrátě metrologických vlastností jsou pak ničím nepodloženými domněnkami.

Neznalost strážníka městské policie o tom, kolik úředních značek a plomb má daný rychloměr, nelze vykládat tak, jak činí žalobce, tedy že strážník neprovedl jejich kontrolu a tudíž nelze mít najisto postaveno, že platnost ověření měřidla nezanikla. Skutečnost, že osoba obsluhující rychloměr si není schopna vybavit počet ověřovacích značek a plomb, sama o sobě nic neznamena. I dennodenně používanou věc či prožívanou situaci totiž často není jedinec schopen popsat do všech detailů. Strážník P. Č. ve výpovědi výslovně uvedl, že rychloměr před započítím měření zkontroloval, přičemž ze spisu nevyplývalo, že by kontrolu rychloměru neprovedl.

Chybný údaj o GPS souřadnicích nemá na správnost měření rovněž vliv, neboť GPS určuje polohu na základě měření tranzitního času od čtyř družic, zatímco rychlost vozidla je měřena laserovým paprskem, jak vyplývá z vyjádření ATS-TELCOM PRAHA a. s. ze dne 29. 5. 2013. Jedná se tedy o údaje získávané různým způsobem, kdy z nesprávnosti jednoho nelze dovozovat nesprávnost druhého. Z uvedeného vyjádření rovněž vyplynulo, že údaj o místě měření je pro měření rychlosti nepodstatný a má povahu toliko dodatečné informace. Žalobci se nepodařilo fungování rychloměru při měření rychlosti, resp. správnost rychlosti naměřené vozidlu zpochybnit, když jeho tvrzení byla buď v rovině hypotéz, nebo takového charakteru, že z nich nebylo možné chybnost měření dovodit. Ověření nebo kalibraci rychloměru si žalobce nevyžádal a jím navržený znalecký posudek představuje zcela nadbytečný důkazní prostředek, neboť rychloměr byl ověřen s platností do 22. 4. 2013, tedy nyní pořizovaný znalecký posudek by se již vyjadřoval k rychloměru znovu ověřenému.

K porušení zásady dvouinstančnosti správního řízení nedošlo, neboť doplnění dokazování v průběhu odvolacího řízení je přípustné a počítá s ním i správní řád. Žalovaný obstaral v průběhu odvolacího řízení vyjádření ATS-TELCOM PRAHA a. s. ze dne 29. 5. 2013, s nímž žalobce seznámil, dal mu prostor, aby se k němu vyjádřil, a následně jej použil jako jeden z podkladů pro své rozhodnutí. Podle § 50 správního řádu jsou důkazy pouze jedním z možných podkladů pro vydání rozhodnutí. Správní orgán tedy může vyjít i z listin, kterými neprovedl důkaz, pokud ovšem před vydáním rozhodnutí dal účastníkovi možnost se k nim vyjádřit. Takto odvolací orgán postupoval, žalobce se k uvedené listině vyjádřil, takže v tomto směru nebyl nikterak zkrácen na svých právech.

pokračování

Navíc zásadu dvouinstančnosti správního řízení nelze vykládat tak rigidně, jak to činí žalobce, tedy že v případě nutnosti doplnění správního spisu o jakýkoliv podklad je nutné rozhodnutí prvního stupně automaticky zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Takový postup je zpravidla namístě ve věcech skutkově složitějších nebo v případech, kdy by doplňováním podkladů ze strany žalovaného došlo k výraznému přesunu podstatné části nalézacího řízení do řízení před odvolacím orgánem. V dané věci však o takový případ nejde, neboť žalovaný opatřil jedinou listinu, kterou použil jako další podklad potvrzující závěr o tom, že rychloměr naměřil správný údaj o rychlosti žalobcova vozidla.

Podle závěru soudu tedy žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítl tyto skutečnosti:

Již v žalobě argumentoval tím, že měření rychlosti bylo prováděno za součinnosti s J. J., který se nacházel ve vozidle Městské policie Lázně Bohdaneč. Jmenovaný byl přítomen úkonu měření, sledoval údaje zobrazující se na monitoru služebního počítače a jako civilní osoba se tak podílel na zjišťování a dokumentaci přestupku. Přítomnost J. J. je krajským soudem bagatelizována tím, že byl jen v roli pozorovatele a že nezastupoval činnost strážníka. Tento závěr soudu je však v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, podle něhož je oprávněna měřit rychlost vozidel pouze policie a obecní policie, jakož i s judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se oprávněnosti pořizování důkazů v rámci přestupkového řízení.

Krajský soud nevzal v úvahu, že v daném řízení se jedná o oblast správního trestání, v němž se mají uplatnit daleko přísnější podmínky pro získávání důkazů. Podle § 51 odst. 1 správního řádu platí, že k důkazu lze užít všechny důkazní prostředky, které nebyly získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Tedy i označené stěžejní důkazy měly být získány v souladu se zákonem, což však nebylo splněno. Oznámení podezření, fotodokumentace a videozáznam přestupku jsou tak nezákonnými důkazy, k nimž nebylo možné přihlížet, což má za následek, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spise.

Ve vztahu k použití vyjádření ATS-TELCOM Praha a.s. v odvolacím řízení lze poukázat na skutečnosti uvedené v žalobě. Krajský soud se sice touto námitkou zabýval, avšak nevyřešil ji zcela a její posouzení je velmi obecné. Již vůbec se soud nevypořádal s podrobnou argumentací týkající se porušení § 53 odst. 6 správního řádu spočívajícím v neučinění záznamu do spisu a v neprovedení důkazu čtením, resp. sdělením obsahu listiny. K postupu předpokládanému v § 53 odst. 6 správního řádu nedošlo, takže způsob, jakým byla listina pro závěry rozhodnutí žalovaného použita, je nezákonný.

Ve správním řízení byla postupem žalovaného porušena zásada dvojinstančnosti. Správní orgán prvního stupně totiž při hodnocení důkazů a zjišťování skutkového stavu zcela zjevně přehlédl rozpor mezi tvrzením strážníka policie, fotodokumentací i videozáznamem a údajem souřadnic GPS, který je zcela odlišný od předpokládaného místa

měření. Až po upozornění na tento zásadní rozpor v rámci podaného odvolání reagoval žalovaný tak, že zajistil nový důkaz. Tímto důkazem žalovaný prokazuje, že měření rychlosti bylo realizované rychloměrem, jehož měřicí funkce byly v pořádku. Na základě něho učinil žalovaný skutková zjištění, aniž ho řádným způsobem provedl postupem podle § 53 odst. 6 správního řádu. Žalobou napadené rozhodnutí se tedy opírá o listinu, která nebyla k důkazu provedena. Tímto nesprávným procesním postupem žalovaného byl zkrácen na svých právech.

Od samého počátku zpochybňuje správnou funkci rychloměru. Poté, kdy byly do spisu doplněny další listinné důkazy, včetně návodu na obsluhu rychloměru, navrhl provedení důkazu znaleckým posudkem, který po zkoumání předmětného rychloměru měl odpovědět na otázky, zda na rychloměru byly provedeny změny nebo úpravy, jež mohly ovlivnit jeho metrologické vlastnosti, nebo zda rychloměr není poškozen tak, že mohl ztratit některou vlastnost rozhodnou pro jeho ověření, nebo zda na tomto není znehodnocena popřípadě odstraněna úřední značka, nebo zda není zjevné, že i při neporušeném ověření rychloměru ztratil rychloměr požadované metrologické vlastnosti. Návrh tohoto důkazu plně navazoval na ustanovení § 7 odst. 2 vyhlášky č. 262/2000 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření (dále jen „vyhláška č. 262/2000 Sb.“), jež vyjmenovává důvody, při kterých zaniká platnost ověření měřidla. Tento důkaz však nebyl ve správním řízení pro nadbytečnost proveden a správní orgán se soustředil toliko na posouzení, zda platnost ověření rychloměru nezanikla ve smyslu § 7 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 262/2000 Sb., tedy zda uplynula doba platnosti jeho ověření.

Za nekorektní musí být označena ta část rozhodnutí o odvolání, v níž je argumentováno důkazním břemenem obviněného z přestupku, tedy že pokud je jeho tvrzením některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je na něm, aby svá tvrzení prokázal. Tuto nekorektnost vnímá stěžovatel ve dvou rovinách. Jednak v tom, že důkazní břemeno má ležet na něm, aniž by byl zohledněn návrh na provedení důkazu k jeho tvrzení o chybné funkci měřícího zařízení. Uvedená nekorektnost dále spočívá i v tom, že žalovaný nerespektuje své vlastní závěry a judikaturu Nejvyššího správního soudu, pokud v situaci, kdy účastník řízení navrhne důkaz, jeho provedení doslovně označí za přepjatý formalismus. Obdobně nesprávně pak ty samé závěry podává i krajský soud.

Nesprávné jsou i závěry soudu, kterými je argumentováno, že v situaci, kdy si obviněný z přestupku nevyžádal kalibraci, je znalecký posudek nadbytečným důkazním prostředkem, neboť daný rychloměr byl ověřen s platností do 22. 4. 2013 a nyní pořizovaný znalecký posudek by se již vyjadřoval k rychloměru znovu ověřenému. Poslední uváděný závěr nemá oporu ve spise a jde o pouhou domněnku soudu v tom směru, že předmětný rychloměr byl již znovu ověřen.

Pochybnosti o správné funkci rychloměru byly v řízení potvrzovány jednotlivými důkazy. Jednak tím, že strážník ani nevěděl, kolik má měřicí zařízení úředních značek a kde se tyto značky nacházejí. V situaci, kdy znehodnocení či odstranění úřední značky je jedním z důvodů zániku platnosti ověření a kdy tedy je nezbytné, aby úřední značky byly kontrolovány, je nemyslitelné, aby strážník, který s rychloměrem pracuje a který musí úřední značky kontrolovat, nevěděl jejich počet a neznal jejich umístění na rychloměru. Přitom strážník má být poučen o obsluze přístroje a tohoto poučení se ve svých

pokračování

rozhodnutích dovolávají správní orgán i krajský soud. Nepříhodný a ničím nepodložený je tak závěr soudu, že neznalost počtu a umístění značek nic neznamená.

Další pochybnost vyplynula z toho, že souřadnice místa měření, které byly při měření zaznamenány, se o více než 200 metrů liší od skutečného místa, z něhož bylo měření prováděno. Přitom souřadnice, jež při měření zaznamenává rychloměr, jsou údajem, který nezadáva do zařízení obsluha, ale je nastaven v rámci ověření prováděného Českým metrologickým institutem. Pochybnost tak plyne z jednoduché úvahy, zda je skutečně jisté, že rychloměr má správné funkce ve vztahu k měření rychlosti v situaci, kdy nemá správné funkce ohledně určení polohy měřícího zařízení souřadnicemi GPS. Přitom v řízení prokázána více než 200 metrová odchylka překračuje více než desetkrát toleranci odchylky polohy podle souřadnic GPS připuštěnou výrobcem.

Nesprávné jsou úvahy soudu a správních orgánů o tom, že pokud rychloměr změří rychlost, pak měří správně, neboť v opačném případě by žádná rychlost nebyla změřena a objevilo by se chybové hlášení. Pro takový závěr totiž není ve spise žádná opora a jedná se zde toliko o ničím nepodloženou hypotézu.

V dané věci je nutné považovat za podstatné neprovedení důkazu znaleckým posudkem. Tento důkaz byl navrhován ještě předtím, než prvoinstanční orgán vydal své rozhodnutí, a zároveň i předtím, než prošla platnost ověření měřícího zařízení. Znalecký posudek je vhodným důkazním prostředkem a je zcela bez významu, že v dané věci nebylo postupováno podle § 11 odst. 4 zákona o metrologii. Znaleckým posudkem mohlo být prokázáno, že u předmětného rychloměru zanikla platnost jeho ověření ve smyslu § 7 odst. 2 písm. b) c) d) nebo e) vyhlášky č. 262/2000 Sb. Neprovedením tohoto důkazu bylo porušeno ustanovení § 52 správního řádu, podle něhož má správní orgán provést důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Jestliže totiž výše citovaná ustanovení vyhlášky č. 262/2000 Sb. předpokládají, že k zániku platnosti ověření může dojít jinými způsoby než uplynutím doby platnosti ověření, je namístě, aby takto navržený důkaz byl proveden. To platí zvláště v situaci, kdy je prokázána chybovost jiných funkcí rychloměru, v daném případě stanovení polohy měřícího zařízení v době měření souřadnicemi GPS, byť měření rychlosti a stanovení polohy měřícího zařízení probíhá na základě odlišných fyzikálních metod. Neprovedením tohoto důkazu byly porušeny i základní zásady správního řízení vyjádřené v ustanovení § 3 správního řádu.

Krajský soud se v napadeném rozsudku vůbec nevypořádal s tím, že neprovedením navrženého důkazu bylo správními orgány objektivně znemožněno prokázat ve správním řízení chybnost funkce rychloměru, pokud jde o zaznamenávanou rychlost měření. Jestliže nyní soud tvrdí, že provedení důkazu znaleckým posudkem v současné době postrádá smysl, neboť rychloměr již byl znovu ověřen, bylo nejprve namístě prokázání, že skutečně k novému ověření rychloměru došlo. Soud tak nezákonně zúžil rozsah povinností správního orgánu, když se spokojil s provedenými důkazy.

S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 11. 12. 2013, č. j. 53 A 9/2013 - 38, zrušil.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil s rozsudkem krajského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Proto Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu stížnostních námitek, kterým však z následujících důvodů nepřisvědčil.

Městská policie Lázně Bohdaneč ve sdělení ze dne 19. 2. 2013, č. j. 00338/13/MPLB, uvedla, že J. J. k ní není v žádném pracovním či jiném poměru a pouze se u ní ucházel o zaměstnání. Tato osoba ve své svědecké výpovědi ze dne 14. 3. 2013 uvedla, že se sice při měření rychlosti stěžovatelova automobilu nacházela ve služebním vozidle, avšak po celou dobu seděla na místě spolujezdce vedle řidiče a do měření a na něho navazujících úkonů nikterak nezasahovala. Uvedenou skutečnost potvrdil i strážník městské policie P. Č. v protokole o výslechu svědka ze dne 17. 1. 2013. I přes přítomnost civilní osoby ve služebním vozidle proto bylo měření rychlosti stěžovatelova vozidla provedeno městskou policií, tedy plně v souladu s § 79a zákona o silničním provozu. V tomto směru důkazy, o něž se v dané věci opírá výrok o vině stěžovatele, byly pořízeny zákonným způsobem.

O provedení důkazu sdělením ATS-TELCOM a.s. ze dne 29. 5. 2013 nebyl v odvolacím řízení učiněn záznam do spisu formou protokolu, takže se nejedná o důkaz listinou ve smyslu § 53 odst. 6 a § 18 odst. 1 správního řádu. Nicméně podle demonstrativního výčtu obsaženého v § 50 odst. 1 správního řádu jsou důkazy pouze jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí, a proto nic nevylučuje, aby takovým podkladem byla i listina, o které nebyl vyhotoven protokol. Podmínkou pro využití takové listiny pro závěry správního orgánu je pouze umožnění účastníku řízení se k ní před vydáním rozhodnutí vyjádřit, jak stanoví § 36 odst. 3 správního řádu. Tato podmínka byla splněna, neboť stěžovatel byl o právu vyjádřit se k uvedenému sdělení ATS-TELCOM a.s. odvolacím orgánem poučen a této možnosti využil, jak vyplývá z jeho vyjádření k doplnění důkazu ze dne 10. 6. 2013. K stejnému závěru o použitelnosti uvedené listiny jako podkladu pro vydání rozhodnutí o odvolání dospěl i krajský soud, kterému tak nelze vytknout, že by se příslušnou žalobní námitkou nedostatečně zabýval.

Opatření sdělení ATS-TELCOM a.s. ze dne 29. 5. 2013 odvolacím orgánem není možné dále považovat ani za porušení zásady dvouinstančnosti správního řízení. V řízení o odvolání je shromažďování dalších podkladů přípustné, jak vyplývá kupříkladu ze znění § 93 odst. 1 správního řádu, podle něhož se v tomto řízení obdobně použijí i ustanovení hlavy VI části první upravující průběh řízení v prvním stupni. Navíc uvedená listina sloužila jen jako jeden z podkladů potvrzující závěr o správném měření rychlosti stěžovatelova vozidla a jejím opatřením nedošlo k nahrazení činnosti správního orgánu prvního stupně.

Ve sdělení ATS-TELCOM a.s. ze dne 29. 5. 2013 se uvádí, že u laserového rychloměru, kterým byla měřena rychlost vozidla stěžovatele, „[ú]daje z GPS o místě měření jsou pro přesnost měření rychlosti vozidla naprosto irelevantní a slouží pouze jako dodatečná

pokračování

informace. Při samotném měření rychlosti laserovým měřidlem se údaje z GPS modulu nepoužívají. Princip tohoto rychloměru spočívá v rozdílu naměřených vzdáleností laserovým paprskem na měřený objekt. Údaj GPS pro tento přístroj je nadstandardní informace, která podle platných předpisů v ČR nemusí být v protokolu o měření vůbec udávána. Dále uvádím několik informací o systému GPS, které dokumentují, že souřadnice nemohou být z principu příliš přesné. GPS určuje polohu na základě měření transitního času alespoň od 4 družic ... Aby bylo možné určit polohu přijímače, je mimo těchto 4 časů od družic nutné znát ještě polohu družic a ta je v době určování vaší polohy vlastně odhadována, protože družice je v čase, kdy přijmete signál, už na jiném místě, než když signál vyslala. Signál do přijímače putuje cca 67 milisekund, a to je sice čas téměř nepostřehnutelný, přesto družice za tuto dobu urazí skoro 60 metrů“.

Na základě obsahu uvedené listiny je tedy možné učinit jednoznačný závěr, že více než 200 metrový rozdíl mezi souřadnicemi místa měření zaznamenanými uvedeným přístrojem a skutečným místem, z něhož bylo měření prováděno, nemá na posouzení věci žádný vliv a nemůže správnost rychlosti naměřené automobilu stěžovatele nikterak zpochybnit.

K dalším námitkám stěžovatele zpochybňujícím správnou funkci rychloměru je nutné znovu připomenout, že rychlost automobilu stěžovatele byla naměřena silničním radarovým rychloměrem, který měl platný ověřovací list vydaný Českým metrologickým institutem s roční dobou platnosti. Měřicí zařízení je dnem ověření (kalibrace) zapečetěno ve služebním vozidle a následující rok s ním nesmí a s ohledem na jeho umístění v policejním vozidle ani nemůže být manipulováno. Jestliže by obsluha rychloměru jakýmkoliv způsobem nedodržela návod k obsluze nebo by rychloměr vykazoval nějakou vadu, nebyla by rychlost projíždějícího vozidla vůbec zachycena, jak vyplývá i z uživatelského manuálu daného měřicího zařízení. Navíc v průběhu správního řízení nebyl zjištěn žádný motiv, který by mohl strážníka městské policie P. Č. přimět k nedovolenému nakládání s měřicím zařízením při měření rychlosti vozidla stěžovatele. Proto pouhá jeho neznalost počtu a umístění úředních značek na měřicím zařízení není nikterak způsobilá zpochybnit správnost provedeného měření.

V této souvislosti lze zcela odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011, č. j. 1 As 42/2011 - 115, který považoval v obdobné věci za klíčové, že „*důkaz o rychlosti stěžovatele byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen. Radar, o jehož identitě není žádná pochybnost, byl použit po dobu platnosti provedeného ověření (srov. zákonný požadavek § 11 odst. 1 zákona o metrologii). Jednotnost a správnost pracovních měřidel zajišťuje v potřebném rozsahu jejich uživatel kalibrací, není-li pro dané měřidlo vhodnější jiný způsob či metoda (§ 11 odst. 5). O tom, že oba strážníci, kteří v den stěžovatelova přestupku radar obsluhovali, byli v jeho užívání zaškoleni, není žádného sporu (srov. čl. 30 a 31 správního spisu). Stěžovatel, který zpochybnil výsledek měření s odkazem na údaje poskytnuté mu vlastním vozidlem, si mohl jistě vyžádat ověření nebo kalibraci radaru a vydání osvědčení o výsledku (srov. k tomu § 11 odst. 4 zákona o metrologii, podle něhož u měřidel, pokud jsou používána za okolností, kdy nesprávným měřením mohou být významně poškozeny zájmy osob, je poškozená strana oprávněna vyžádat si jejich ověření nebo kalibraci a vydání osvědčení o výsledku). Stěžovatel však nic takového neučinil a namísto toho volil cestu jinou“.*

Ve vztahu k silničnímu rychloměru od ATS-TELCOM PRAHA a. s. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 - 27, poukázal na odborné vyjádření této společnosti ze dne 14. 2. 2011, v němž se zdůrazňuje, že *„celý systém měření je založen na požadavku zajištění toho, aby naměřená hodnota nemohla být zkreslena žádnými vnějšími vlivy. V případě, že došlo ke změření rychlosti, nebylo měření ovlivněno žádnými dalšími vnějšími vlivy a hodnota odpovídá skutečnosti“*. Na základě tohoto odborného vyjádření Nejvyšší správní soud dovodil, že *„pokud by došlo k chybě při měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo a na displeji přístroje by se objevila zpráva o chybě měření“*.

Důkazní břemeno k prokázání, že jednání majícího znaky skutkové podstaty přestupku se dopustil obviněný z přestupku, nese vždy správní orgán, jak dovodil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68. Nelze se proto ztotožnit s odkazem na opačnou judikaturu, který učinil žalovaný v rozhodnutí o odvolání. Nicméně v usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, se též uvádí, že *„[u]vede-li obviněný v řízení tvrzení ke skutkovým okolnostem případu a navrhne k jejich prokázání důkazy, je správní orgán povinen se řádně vypořádat jak s těmito tvrzeními, tak i s nabízenými důkazy. To samozřejmě neznamená, že musí všechna tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. Pokud to však neučiní, musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit. V řízení o přestupku přece postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu)“*.

Jestliže tedy s ohledem na shora uvedené skutečnosti ve správním řízení nevznikly důvodné pochybnosti o správnosti měření rychlosti vozidla stěžovatele, nebyl zde žádný důvod k doplnění dokazování znaleckým posudkem za účelem ověření řádné funkce rychloměru, jímž bylo toto měření uskutečněno. Uvedený závěr byl v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí náležitě vysvětlen a správními soudy shledán správným. Neprovedením znaleckého posudku tak nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu